

Spare Time and Activities

Se på introduksjonsfilmen på side 133 i digitalboka. Filmen vil gi elevene en pekepinn på hva kapitlet handler om. Bruk filmen som utgangspunkt for samtaler og diskusjoner om fritidsaktiviteter.

A | Spare Time and Friendship (CR8A s. 134)

If I Ruled the World

Louise fra New Zealand har lyst til å bestemme i verden. Hva med elevene dine? Hva slags samfunn ville de ha skapt hvis de hadde hatt mulighet til å bestemme? Sett i gang idémyldring individuelt før hver elev skriver teksten "If I Ruled the World". Deretter kan de sette seg i grupper og lese eller legge fram ideene sine. Dette er en fin oppgave i å trene på å uttrykke seg om hypotetiske problemstillinger.

My Spare-Time

De fleste elever holder på med et eller annet i fritiden sin. Ofte har de også drømmer om ting de har lyst til å holde på med. En fin måte å få klassen mer kjent med hverandre på er å la dem skrive om en fritidsaktivitet som betyr mye for dem, eller som de drømmer om å begynne med. Teksten skrives på et ark, som pyntes og gjøres personlig før det henges opp i klasserommet.

Som alternativ til eller i tillegg til den skriftlige oppgaven er dette et tema som egner seg godt for en minitalk. De kan da gjerne ha med seg en gjenstand som en ball, en kulle, et kamera eller noe annet som blir brukt i fritidsaktiviteten, og holde et foredrag på ett til to minutter. Dette er fin trening for elevene, og det er spennende for klassen å lære litt mer om hverandres interesser.

Is There Anybody Out There?

Alle engelsklærere forsøker å skape behov for å kommunisere gjennom stimulerende kommunikative oppgaver på skolen. Vi ønsker å få kommunikasjonen så autentisk som mulig. Men helt autentisk

blir den sjelden. Det går det an å gjøre noe med. Om dere knytter kontakt med en skole i et ikke-skandinaviske land, vil elevene få anledning til å forsøke seg på autentisk kommunikasjon med ungdommer på sin egen alder. Det virker motiverende på de fleste, og mange vil nok jobbe ekstra mye med ordboka for å få ordlagt seg på en mest mulig presis måte.

Engelsktalende land eller ikke?

Hva er det mest ideelle, brevvenner fra et engelsktalende land eller fra andre land? En fordel med å velge noen med engelsk som morsmål er selvsagt at det gir en glimrende mulighet til å få inngående kjennskap til et land som er svært relevant for engelskkompetansen. Dessuten er vi da sikret et høyt språklig nivå som våre elever kan strekke seg etter, samt verdifull kulturell input. En ulempe kan være at den språklige nivåforskjellen lett kan bli for stor, slik at begge parter kan gå lei. Det vil også ofte være vanskeligere å få tak i en klasse i et engelskspråklig land, fordi de ikke har det samme behovet for å ha kontakt med oss som vi med dem. Men for all del – den ene av *Crossroads*-forfatterne har selv i flere år pleiet kontakten med den samme skolen i Pennsylvania i USA, og utbyttet mellom skolene har vært gjensidig.

Imidlertid vil naturligvis det språklige utbyttet være gjensidig og langt større ved kommunikasjon mellom to land som bruker engelsk som et lingua franca. Det språklige nivået i engelsk rundt om i Europa og mange andre steder i verden er trolig noe under det norske. Det vil nok kunne virke stimulerende og motiverende på mange elever i vårt land. Uansett er det viktigste å etablere kontakt med en skole, ikke hvor den ligger.

Snail mail eller e-post?

Skal dere korrespondere ved hjelp av tradisjonelle brev, eller er elektronisk kommunikasjon den beste løsningen? Vi tror nok uttrykket "ja takk, begge deler" passer godt som svar på det spørsmålet. Tradisjonell brevveksling har sine fordeler. Å vente på et ordentlig brev kan være svært spennende, og når det endelig kommer, oppleves det av mange som

selveste julekvelden. Mange elever har også stor glede av å pynte brevet med egne tegninger og fargelegge det for hånd. Dessuten kan det være spennende å sende og motta små suvenirer, som en mynt, et miniatyrflagg eller andre ting.

Når dere sender vanlige brev, er det lurt å gjøre det i engelsktimen, ikke hjemmefra. Når elevene gjør unna brevene på skolen, kan du samle dem inn og sørge for at alle får sendt brev til brevvennen sin. Brev som ikke blir ferdige, kan avsluttes i den påfølgende engelsktimen. Elevene bør under ingen omstendighet få sende det hjemmefra. Hvis det da faktisk ikke blir sendt, fører det ofte til stor frustrasjon hos de stakkars håpefulle på mottakerskolen. Det er ikke noe hyggelig å være blant de få som ikke har mottatt brevet sitt.

Elektronisk kommunikasjon har sin klare styrke i at elevene som regel ikke trenger å vente så lenge på svar. Brevet kan eventuelt kladdes i en foregående engelsktime, slik at alle får sendt av gårde e-posten eller eventuelt skrevet bloggposten eller Facebook-meldingen (eller en tekst i en av de mange andre elektroniske kommunikasjonsplattformene som finnes) i løpet av en skoletime. Alternativt kan du avtale et tidspunkt med læreren på den andre skolen som dere vil være online, slik at elevene kan chatte sammen. Da må de lære seg å uttrykke seg kort, konsist og kjapt.

Å ta kommunikasjonen med vennskapsklassen et steg videre – en digital presentasjon

Når kontakten med de nye brevvennene er vel etablert, ønsker mange lærere å ta kommunikasjonen et skritt videre og involvere elevene i et større prosjekt som har som mål å styrke både språkbeherskelse og kulturforståelse. Det finnes en rekke muligheter. Opplegget som beskrives nedenfor, er egnet til å bedre elevenes digitale kompetanse og i mange tilfeller skape større motivasjon for engelskfaget.

Forarbeid

Sørg for god tilgang på datamaskiner i engelsktimene i en del timer framover. Sannsynligvis har elevene allerede fått en del instruksjoner knyttet til hvordan man mest mulig effektivt søker på nett, og hvilke nettvettregler som gjelder. Hvis ikke norsklæreren eller andre har gått gjennom dette med elevene, kan

du skaffe deg informasjon om det på nettressursen til *Crossroads*.

Opplegget

Elevene skal presentere seg selv og landet sitt for brevvennene elektronisk på et sted som vennskapsklassen kan gå inn på. De kan gjerne dele presentasjonen inn i tre områder: landet Norge, hovedstaden eller byen de bor i eller i nærheten av, og nærmiljøet sitt.

Norge

Her gjelder det å finne spennende og viktig informasjon om historie, geografi, språk, mattradisjoner, musikk, næringsliv og liknende. Mye av informasjonen kan gjerne hentes på Internett, men leksikon og andre oppslagsverk, aviser, film og fotografier, foreldre, besteforeldre og andre blir viktige supplement.

Byen

Den byen elevene bor i eller i nærheten av, må levendegjøres. En måte å gjøre dette på er å presentere byen slik som i turistbrosjyrer. Særegenheter og tradisjoner som er karakteristiske for byen, bør presenteres på en spennende måte. Her appelleres det til elevenes kreativitet.

Nærmiljøet

Her kan elevene presentere seg selv med bilde og informasjon om familien, venner, kjæledyr og liknende. De kan gjøre rede for fritidsaktiviteter og legge ved bilder av fotballbanen, klubbhuset, slalåmbakken, ridesenteret eller hva som måtte finnes av fasiliteter i nærmiljøet. En presentasjon av skolen (og kanskje noen av lærerne) hører også hjemme her.

Organisering

Stoffet fra nærmiljøet og kanskje også byen, hvis dere bor i en by, bør hentes ved at elevene aktivt oppsøker turistattraksjoner og andre steder og mennesker og samler informasjon gjennom blant annet intervjuer, innhenting av brosjyrer og fotografering. De fleste elevene har en mobiltelefon med kamera, og mange har også muligheten til å gjøre små filmopptak. Både bilder og filmsnutter kan enkelt legges på nettet.

Resten av stoffet kan elevene hente på skolens bibliotek, på Internett eller hjemme. Alle elevene bør få i oppdrag å lage stoff om alle de tre områdene, fordi det vil gi dem en bredere kompetanse og en større følelse av å ha vært med på hele prosjektet. Det er viktig at alt som skrives, arkiveres i en egen digital prosjektmappe med tydelige filnavn slik at det er enkelt å finne tilbake til materialet. Hver elev bør også arkivere bidragene sine på hjemmeområdet sitt, slik at de kan tas fram på et senere tidspunkt, for eksempel i forbindelse med mappevurdering.

Selve den tekniske biten med å legge stoffet på nettet er enkel, og det finnes mange måter å gjøre det på. Internasjonalt samarbeid er et valgfag i ungdomsskolen, og på Utdanningsdirektoratets nettsted finnes det en veiledning i hvordan vi kan bruke forskjellige plattformer til å legge ut tekst, bilder og film for slik å kunne kommunisere med skoler eller enkeltpersoner i andre land.

Når kontakten først er opprettet og et større prosjekt kanskje er gjennomført, kan også kommunikasjonen skje gjennom bruk av nettsteder som Facebook og Twitter og gjennom blogger.

Da er det tid for å summere opp. Dette er bare et forslag til hvordan dette arbeidet kan gjøres:

- Del elevene inn i arbeidsgrupper på fire eller fem.
- Sammen med engelsklæreren bestemmer elevene hva slags stoff gruppen skal konsentrere seg om. All diskusjon foregår på engelsk.
- Innhenting av informasjon på Internett, bilder av elevene og kjente steder i byen eller nærområdet kan gjerne gjøres som hjemmearbeid. Når elevene har stoffet, må det bearbeides, omskrives og gjøres til deres eget. Gi en klar frist for når alt skal være klart.
- En gruppe får i ansvar å opprette den tekniske biten.
- Da er det klart for finalen, å laste opp og skrive inn tekstmateriale, bilder av elever, læreren, nærområde, by og land, illustrasjoner og kanskje noen små filmsnutter.
- Kanskje synes du det hele høres litt komplisert ut. Ikke vær redd for å prøve og feile sammen med elevene dine. Dette er et arbeid de vil sette umåtelig stor pris på. Oppgaven vil hos de fleste skape et behov for å uttrykke seg på engelsk. Dette er autentisk kommunikasjon i praksis.

Hvordan finne samarbeidspartnere?

Mange lærere tenker kanskje at internasjonal kontakt strander på det å finne samarbeidspartnere. Ofte ønsker engelsklærere seg en klasse i Storbritannia, da det er ideelt med tanken på å lære seg engelsk. Som vi har vært inne på tidligere, kan det vise seg vanskelig med mindre man har en privat kontakt, fordi skoler i Storbritannia er ettertraktede samarbeidspartnere, både i europeisk sammenheng og som partnerskole innenfor Samveldet av nasjoner. Det kan derfor være lurt å tenke at det viktigste er å finne en partner som gir ens egne elever mulighet til å kommunisere på engelsk, og at dette er det viktigste formålet med å finne en utenlandsk samarbeidspartner. Dermed er det mange andre land og skoler å velge blant i Europa, og det er absolutt mulig å finne gode samarbeidspartnere.

Dersom hjemkommunen har vennskapskommuner i utlandet, for eksempel i Europa og/eller USA, kan det være en måte å finne partnerskoler på. Hvis ikke kan det være lurt å kontakte SiU, Senter for internasjonalt universitetssamarbeid i Bergen. SiU har ansvar for internasjonalt samarbeid gjennom hele utdanningsløpet, fra barnehage til doktorgradsnivå. Senteret har et særlig ansvar for å ivareta norsk deltakelse i så vel nordiske som europeiske programmer i og utenfor EU. På SiUs nettsted finner man all mulig informasjon om alt fra å finne partnere, aktuelle programmer, hvordan søke om midler og hva det kan søkes om støtte til.

En annen mulighet for å finne mer informasjon og partnere i utlandet har vi via eTwinning, som er et levende nettverk for skolesamarbeid i Europa, og her finnes mye informasjon om ulike samarbeidsprosjekter og mulige samarbeidspartnere. Mer informasjon om eTwinning fås ved henvendelse til Senter for IKT i utdanningen ved Universitetet i Tromsø eller på eTwinning's nettsted.

Internasjonalisering for øvrig

The US Educational Foundation, Norway, Roving Scholars

Som språklærere vet vi jo at det er verdifullt med besøk av "native speakers" i klasserommet. Hvert år kommer det to til tre amerikanske gjesteforelesere til Norge. De er såkalte "Roving Scholars" og

har som oppdrag å reise rundt i Norge og holde foredrag, og/eller workshops for og med elever og lærere på ungdomstrinnet og på videregående skole. Ofte har disse Roving Scholars mange års erfaring som lærere i skolen hjemme i USA. Gjeste-foreleserne er på et års stipendopphold i Norge, så det koster ikke skolene noe å ha dem på besøk. Temaene de kan snakke om, varierer fra år til år, avhengig av forelesernes interesse og kompetanse. Man kan på forhånd avtale hvilket tema man ønsker foredrag om. Et tips er å spørre elevene hva de ønsker å høre om, slik at klassen er forberedt og genuint interessert i temaet det skal foredras om. For mer informasjon, se Fulbright-kontorets nettsted.

Utvekslingsstudenter

Mange elever ønsker å reise ut i verden som utvekslingsstudenter. En flott måte å informere om utvekslingsstudier på er å ta kontakt med elever som har vært ute et år. Finnes det utvekslingsstudenter på skolen eller i samme by, kan man kontakte dem via organisasjonen de reiser med, og invitere dem til klassebesøk. Elever synes ofte det er ekstra hyggelig med besøk av ungdom på deres egen alder. Det finnes mange studentutvekslingsorganisasjoner man kan kontakte for nærmere informasjon. Mer om organisasjonene kan du finne for eksempel på Lånekassens nettsted.

B | Bondi Skate Park (CR8A s. 137)

Talking and Writing About Sports Facilities

Bondi Skate Park er et populært sted for ungdom i Sydney. Hvordan er det med sportsanlegg for ungdom i nærmiljøet til elevene dine? Sett dem sammen i grupper og la dem diskutere hva de er fornøyd med eller ikke er fornøyd med når det gjelder muligheter for å drive med sin favorittsport i nærmiljøet. En god idémyldring er en god start på diskusjonen. Etterpå kan de gå i par og skrive et brev til kommunen, som i dette tilfellet er partneren, hvor de gir ris og ros med hensyn til sportsfasilitetene i nærmiljøet. De leser så hverandres brev og gir konstruktiv kritikk og forslag til rettelser.

C | Children's Express (CR8A s. 139)

Making a School Newspaper

Ungdommene i Children's Express er svært ivrige etter å jobbe med journalistikk etter skolen. Et slikt opplegg finnes nok ikke mange steder i Norge, så hvorfor ikke gjennomføre det på skolen din?

Forarbeid

Sørg for at det blir god tilgang på datamaskiner i engelsktimene en tid framover. Snakk om avgrensning av søk og det å tenke nøye gjennom hva som skrives inn i søkemotoren. Nettvett og tips til gode søk kan dere lese om på nettressursen.

Opplegget

Å lage en avis kan gjøres på mange måter. Stoffet kan være lokalt, regionalt, nasjonalt eller internasjonalt. Et forslag er at hver elev sørger for to innslag, der minst ett må baseres på informasjon de har hentet fra lokalmiljøet. Hva slags stoff de skal skrive om, avgjøres i smågrupper, redaksjonene, og godkjennes av deg, sjefredaktøren. Det er sikkert lurt å "låne noen timer" av de andre lærerne den dagen elevene skal ut for å intervju. Alt stoff skrives inn på datamaskin, og elevene må huske å inkludere vitser og tegneserier.

Hver elev bør ta kopi av utskriften av sitt eget stoff (til å legge i elevpermen til senere vurdering) før arkene settes sammen til en klasseavis. Kanskje du kan kopiere opp et eksemplar til hver elev? Avisen kan også legges på et eget nettsted eller en annen elektronisk plattform, slik at foresatte og andre interesserte kan se på arbeidet dere har gjort. Den enkeltes bidrag inngår naturligvis i grunnlaget for skriftlig vurdering av eleven.

D | Horses (CR8A s. 141)

War Horse

Rachel er sterkt knyttet til hester i likhet med mange andre. Slik har det nok vært også i tidligere tider. "War Horse" er en rørende og sterk film hvor handlingen foregår under første verdenskrig og er knyttet til en hest og uslidelige bånd mellom dyr og menneske. Filmen er regissert av Steven